

Kawża C-116/10

L-Istat tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu

u

Administration de l'enregistrement et des domaines

vs

Pierre Feltgen, li ja'ixxi b'ala kuratur fil-proċedura ta' falliment ta' Bacino Charter Company SA,

u

Bacino Charter Company SA

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa

mill-Cour de cassation (il-Lussemburgu))

“Sitt Direttiva tal-VAT — Eżenzjonijiet — Artikolu 15, punti 4(a) u 5 — Eżenzjoni tal-operazzjonijiet ta' kiri ta' vapuri — Portata”

Sommarju tas-sentenza

*Dispożizzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-liġijiet — Taxxi fuq id-dʒul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud — Eżenzjonijiet previsti mis-Sitt Direttiva — Eżenzjoni tal-kiri ta' vapuri uʔati għan-navigazzjoni fl-ibʔra miftuʔa*

*(Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikolu 15, punt 5)*

L-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva 77/388, dwar l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dʒul mill-bejgħ, kif emendata bid-Direttiva 91/680, għandu jiʔi interpretat fis-sens li l-eżenzjoni mit-taxxa fuq il-valur miżjud prevista f'din id-dispożizzjoni ma tapplikax għal servizzi li jikkonsistu fit-tqegħid ta' vapur, bi ʔlas, flimkien ma' ekwipaʔʔ, għad-dispożizzjoni ta' individwi għall-finijiet ta' vjaʔʔi ta' divertiment f'ibʔra miftuʔa.

Fil-fatt, dan l-artikolu jirrigwarda l-kiri ta' vapuri uʔati għan-navigazzjoni fl-ibʔra miftuʔa u li jʔorru passiʔʔieri bi ʔlas jew li joperaw attività kummerċjali, industrijali jew tas-sajd. Sabiex din l-operazzjoni ta' kiri tkun eʔenti taʔt din id-dispożizzjoni jeʔtieʔ li l-kerrej ta' tali vapur juʔah biex jopera attività ekonomika. Minn dan isegwi li, jekk il-vapur jinkera lil persuni li juʔawh eskluʔivament għad-divertiment u mhux għall-profitt, mingʔajr ebda attività ekonomika, il-kiri ma jissodisfax il-kundizzjonijiet espliʔiti għall-eżenzjoni mill-VAT previsti fil-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva.

(ara l-punti 13, 14, 21 u d-dispożittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

22 ta' Diżembru 2010 (\*)

“Sitt Direttiva tal-VAT – Eżenzjonijiet – Artikolu 15, punti 4(a) u 5 – Eżenzjoni tal-operazzjonijiet ta' kiri ta' vapuri – Portata”

Fil-Kawża C-116/10,

li għandha bżala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Cour de cassation (il-Lussemburgu), permezz ta' deċiżjoni tat-18 ta' Frar 2010, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-3 ta' Marzu 2010, fil-proċedura

**L-Istat tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu,**

**Administration de l'enregistrement et des domaines**

vs

**Pierre Feltgen**, li jaixxi bżala kuratur fil-proċedura ta' falliment ta' Bacino Charter Company SA,

**Bacino Charter Company SA,**

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tal-Awla, D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász u G. Arestis (Relatur), Imqallfin,

Avukat ġenerali: N. Jääskinen,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Istat tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu u għall-Administration de l'enregistrement et des domaines, minn F. Kremer u P.-E. Partsch, avukati,
- għal M. Feltgen, li jaixxi bżala kuratur fil-proċedura ta' falliment ta' Bacino Charter Company SA, u Bacino Charter Company SA, minn B. Felten, avukat,
- għall-Gvern Ġermani, minn T. Henze, C. Blaschke u B. Klein, bżala aġenti,
- għall-Gvern Ipprijott, minn D. Kallí, bżala aġent,

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. Afonso, b'ala a'ent,

wara li rat id-de'ijoni, me'uda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' ming'ajr konkluzjonijiet

tagħti l-pre'enti

## **Sentenza**

1 It-talba għal de'ijoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li'ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d'ul mill-bejgħ - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi'jud: ba' uniformi ta' stima (l-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta' Diċembru 1991 (l-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 160, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn l-Istat tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu u l-Administration de l'enregistrement et des domaines (iktar 'il quddiem l-"amministrazzjoni fiskali"), u P. Feltgen, kuratur fil-proċedura ta' falliment ta' Bacino Charter Company SA, kumpanija stabbilita skont il-li'ijiet Lussemburgi'a, u din l-a'ar kumpanija (iktar 'il quddiem "Bacino"), dwar is-su'ett tal-?las min-na'a tagħha tat-taxxa fuq il-valur mi'jud (iktar 'il quddiem "VAT") li jidhru fl-istima tat-taxxa għas-snin ta' ?idma 1998 u 1989.

## **Il-kuntest ?uridiku**

### *Il-le'ijazzjoni tal-Unjoni*

3 Ta't it-titolu "E'enzjonijiet tal-esportazzjonijiet u tran'azzjonijiet simili u trasport internazzjonali", l-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

"Ming'ajr pre'udizzju għal disposizzjonijiet o'ra tal-Komunità, l-Istati Membri għandhom je'entaw li ?ej ta't il-kundizzjonijiet li huma għandhom jistabilixxu għall-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' l-e'enzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe e'enzjoni possibbli, evitar [eva?joni] u abbu?:

[...]

4. il-provvista ta' o'etti għall-g'oti tal-karburant u l-provvedimenti għall-bastimenti:

a) u'ati fin-navigazzjoni fl-ib'ra miftu'a u j'orru passi'ieri għal ?las u u'ati għall-iskop kummerċjali, industrijali jew għall-attivitajiet tas-sajd;

b) u'ati għas-salvata' u għajnuna fil-ba'ar, għas-sajd mal-kosta, ?lief bl-e'[?]jezzjoni, għal ta' l-a'ar, għall-provvedimenti tal-vapuri;

[...]

5. il-provvista, modifikazzjoni, tiswija, manteniment, nolle'jar u kiri ta' vapuri msemija fil-paragrafu 4 (a) u (b) [u i]l-provvista, kiri, tiswija u manteniment tat-tag'mir - inklu? it-tag'mir tas-sajd - inkorporat jew u'at hemmhekk;

[...]"

## *Il-le?i?lazzjoni nazzjonali*

4 Is-Sitt Direttiva ?iet trasposta fis-sistema legali Lussemburgi?a permezz tal-li?i, tat-12 ta' Frar 1979, dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“li?i Lussemburgi?a”). It-tieni in?i? tal-Artikolu 43(1)(i) ta' din il-li?i, fil-ver?joni tag?ha applikabbli fid-data ta' meta se??ew il-fatti tal-kaw?a prin?ipali, jipprevedi li l-g?oti ta' servizzi inti?i g?all-?ti?ijiet tan-navigazzjoni marittima huma e?enti mill-VAT fil-limiti u skont il-kundizzjonijiet stabbiliti mir-Regolament tal-Gran Dukat.

5 L-ewwel in?i? tal-Artikolu 7(2)(a) tar-Regolament tal-Gran Dukat, tas-16 ta' ?unju 1999, dwar l-e?enzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud ta' operazzjonijiet ta' esportazzjonijiet barra l-Komunità, ta' kunsinni intra-Komunitarji ta' beni u ta' operazzjonijiet o?ra jippre?i?a li, bi provvista ta' servizzi g?all-?ti?ijiet tan-navigazzjoni marittima b'konformità mal-imsemmi Artikolu 43, hemm lok li jinftiehem b?ala l-innolet?jar u l-kiri ta' vapuri, bl-esklu?joni ta' jottijiet u ta' vapuri o?ra inti?i g?ad-divertiment jew g?all-isport, u?ati g?an-navigazzjoni marittima u li ji?guraw it-trasport bi ?las ta' persuni jew ta' o??etti jew l-e?er?izzju ta' attività kummer?jali, industrijali jew tas-sajd.

### **Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari**

6 Bejn l-10 ta' Lulju 1998 u t-8 ta' Awwissu 1999, Bacino po??iet b'mod regolari vapur li hija proprjetarja tieg?u kif ukoll ekwipa?? bi ?las, g?ad-dispo?izzjoni ta' individwi biex iba??ru f'ib?ra miftu?a g?al finijiet ta' divertiment. Peress li qieset li din l-operazzjoni kienet e?entata mill-VAT, Bacino ma ?allsitx taxxa.

7 Peress li qieset li ma kienx hemm lok li tapplika l-e?enzjoni mill-VAT skont it-tieni in?i? tal-Artikolu 43(1)(i) tal-li?i Lussemburgi?a, inkwantu dan il-vapur ma kienx vapur kummer?jali, i?da jott skont ir-regolament tal-Gran Dukat imsemmi fil-punt 5 ta' din is-sentenza, l-amministrazzjoni fiskali nnotifikat lil Bacino, matul s-sena 2001, permezz ta' stimi tat-taxxa li jikkorrispondu g?as-snin 1998 u 1999, li jinkludu l-ammonti li kienu dovuti mill-kumpanija b?ala VAT.

8 Wara lment li ma kellux e?itu tajjeb, Bacino kkontestat din l-impo?izzjoni quddiem it-Tribunal d'arrondissement tal-Lussemburgu, u sostniet li din l-operazzjoni kienet taqa' fl-ambitu tat-tieni in?i? tal-Artikolu 43(1)(i) tal-li?i Lussemburgi?a.

9 Peress li r-rikors tag?ha ?ie mi??ud, Bacino appellat quddiem il-Cour d'appel, li laqg?et ir-rikors tag?ha. Din il-qorti kkonkludiet, b'mod partikolari, li kien hemm servizz prin?ipali ta' kiri ta' vapur bl-ekwipa?? u servizz an?illari ta' trasport. Billi ?ie kkonstatat li l-vapur li dak i?-?mien kien proprjetà ta' Bacino intu?a fl-ib?ra miftu?a u li t-traffiku tal-passi??ieri kien im?allas b'tali mod li l-kiri ta' dan il-vapur kienet operazzjoni kummer?jali, din il-qorti kkunsidrat li ?-?ew? kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva ?ew sodisfatti.

10 L-awtorità fiskali ippre?entat appell quddiem il-Cour de cassation li, peress li kkunsidrat li s-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali te?tie? l-interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju, idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?eja:

“Jistg?u servizzi mog?tija mill-proprjetarju ta' bastiment li jipprovdi bi ?las, flimkien ma' ekwipa??, g?ad-dispo?izzjoni ta' individwi g?all-finijiet ta' vja??i ta' divertiment fl-ib?ra miftu?a g?all-klijenti tag?hom, ji?u e?entati skont l-Artikolu 15(5) [il-punt 5 tal-Artikolu 15] tas-Sitt Direttiva [...], jekk dawn is-servizzi huma kkunsidrati fl-istess ?in kemm b?ala kiri ta' bastiment u kif ukoll b?ala servizz ta' trasport?”

### **Fuq id-domanda preliminari**

11 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk il-punt 5 tal-

Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva għandux jiġi interpretat fis-sens li l-eżenzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispożizzjoni għandhiex tapplika għal servizzi ta' tqegħid ta' vapur bi klijent, flimkien ma' ekwipaġġ, għad-dispożizzjoni ta' individwi għal finijiet ta' vjaġġi ta' divertiment fl-ibbra miftuwa.

12 F'dan ir-rigward, għandha titfakkar il-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja li tgħid li, għall-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt Komunitarju, ma għandhomx jiġu kkunsidrati biss il-kliem tagħha iġda wkoll il-kuntest tagħha u l-għanijiet tal-leġiżlazzjoni li minnha hija tagħmel parti (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-17 ta' Novembru 1983, Merck, 292/82, ibra p. 3781, punt 12; tal-1 ta' Marzu 2007, Schouten, C-34/05, ibra p. I-1687, punt 25, u tat-3 ta' Diċembru 2009, Klarenberg, C-466/08, li għadha ma kienet ippubblikata fil-ibbra, punt 24).

13 Għandu jiġi mfakkar f'dan ir-rigward, li l-kliem tal-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva, li jirreferi għall-punt 4(a) tal-Artikolu 15, isemmi l-kiri ta' vapuri uati għan-navigazzjoni fl-ibbra miftuwa u li jgħorri passiġġieri bi klijent jew li joperaw attività kummerċjali, industrijali jew tas-sajd. Sabiex din l-operazzjoni ta' kiri tkun eżenti ta' din id-dispożizzjoni jeżi li l-karrier ta' tali vapur juġah biex jopera attività ekonomika.

14 Minn dan isegwi li, jekk, b'għal fil-każ odjern, il-vapur jinkera lil persuni li juawh esklużivament għad-divertiment u mhux għall-profitt, mingħajr ebda attività ekonomika, il-kiri ma jissodisfa il-kundizzjonijiet espliċiti għall-eżenzjoni mill-VAT previsti fil-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva.

15 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat li l-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva jeżenta wkoll, permezz ta' riferiment għal dan il-punt 4(b) tal-Artikolu 15, il-kiri ta' vapuri tas-salvata u assistenza fil-baħar, jew vapuri li huma involuti f'sajd kostali, klijent bl-eżenzjoni għal dawn tal-ażar għall-provvisti tal-vapur. Madankollu, il-każijiet koperti minn dawn id-dispożizzjonijiet huma manifestament estraneji għall-fatti inkwistjoni fil-każ prinċipali.

16 L-interpretazzjoni li tinsab fil-punti 13 u 14 tas-sentenza preżenti hija, wkoll, sostnuta mill-għan tas-sistema ta' eżenzjonijiet skont l-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva, li, fil-każ ta' tranżazzjonijiet ta' esportazzjoni, it-tranżazzjonijiet ta' din ix-xorta u trasport internazzjonali, li jikkonsisti fl-osservanza tal-prinċipju ta' tassazzjoni ta' prodotti jew servizzi kkonfermati fil-post tad-destinazzjoni tagħhom (ara s-sentenza tat-18 ta' Ottubru, 2007, Navicon, C-97/06, ibra. p. I-8755, punt 29).

17 Skont dawn il-kundizzjonijiet, l-eżenzjoni prevista fil-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva ma tapplikax għall-kiri ta' vapuri intiġi għall-utenti li bi klijenthom juawha għal finijiet strettament privati, b'għala konsumaturi finali.

18 Huwa wkoll importanti li wieġed jinnota li l-ispejgazzjoni tar-raġunijiet li jakkumpanjaw il-proposta tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill dwar l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq in-negozju – is-Sistema Komuni tat-Taxxa fuq il-valur miġjud: ba klijent uniformi ippreżentata mill-Kummissjoni Ewropea lill-Kunsill tal-Komunitajiet Ewropej fid-29 ta' Ġunju 1973, tipprovdi b'mod espliċitu li l-vapuri tar-rikreazzjoni huma eskluġi mill-eżenzjoni ta' il-punt 5 tal-Artikolu 15 ta' din id-direttiva u li s-servizzi pprovduti għall-konsum finali relatati magħhom għandhom ikunu suġġetti għall-VAT. Dan id-dokument jikkonferma li l-kirijiet ta' vapur mogħtja lill-konsumaturi finali intiġi għad-divertiment jew rikreazzjoni huma eskluġi mill-iskop ta' din l-eżenzjoni.

19 Barra minn hekk, skont il-urisprudenza stabbilita, l-eżenzjonijiet tal-VAT għandhom jiġu interpretati b'mod restrittiv peress illi dawn jikkostitwixxu eżenzjonijiet għall-prinċipju ġenerali li kull servizz ipprovdut bi klijent minn persuna taxxabbi huwa suġġett għal din it-taxxa (ara b'mod partikolari, is-sentenzi tas-26 Ġunju 1990, Velker International Oil Company, C-185/89, ibra p. I-2561, punt 19 u tal-14 ta' Settembru 2006, Elmeka, C-181/04 sa C-183/04, ibra. p. I-8167,

punt 15).

20 Barra minn hekk, l-interpretazzjoni li tinsab fil-punti 13 u 14 tas-sentenza pre?enti ma tistax ti?i kkontestata permezz tal-klassifikazzjoni fid-dritt nazzjonali tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li ma taffettwax ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mill-qorti tar-rinviju. Fil-fatt, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, b'mod partikolari, mill-punti 27 u 28 tas-sentenza Navicon, i???itata iktar 'il fuq, li kienet tikkon?erna spe?ifikament l-interpretazzjoni tal-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva, jirri?ulta li l-issu??ettar g?all-VAT ta' tran?azzjoni partikolari jew e?enzjoni tag?ha ma tiddependix fuq il-klassifikazzjoni tag?ha fid-dritt nazzjonali, peress li, skont ?urisprudenza stabbilita, jekk, skont is-sentenza introduttiva tal-imsemmi Artikolu 15, l-Istati Membri g?andhom jistabbilixxu l-kundizzjonijiet tal-e?enzjonijiet sabiex ji?guraw l-applikazzjoni korretta u ?ara u jipprevjenu kull frodi, kull eva?joni u kull abbu? possibbli, dawn il-kundizzjonijiet ma jaffettwawx id-definizzjoni tal-kontenut tal-e?enzjonijiet previsti.

21 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?ad-domanda mag?mula hija li l-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni ma tapplikax g?as-servizzi li jikkonsistu fit-tqeg?id ta' vapur, bi ?las, flimkien ma' ekwipa??. g?ad-dispo?izzjoni ta' individwi g?all-finijiet ta' vja??i ta' divertiment f'ib?ra miftu?a.

### **Fuq l-ispejje?**

22 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

**Il-punt 5 tal-Artikolu 15 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KE, tas-16 ta' Di?embru 1991, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mit-taxxa fuq il-valur mi?jud prevista f'din id-dispo?izzjoni ma tapplikax g?al servizzi li jikkonsistu fit-tqeg?id ta' vapur, bi ?las, flimkien ma' ekwipa??. g?ad-dispo?izzjoni ta' individwi g?all-finijiet ta' vja??i ta' divertiment f'ib?ra miftu?a.**

Firem

\* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.